

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Педагогічною радою Зборівського фахового
коледжу Тернопільського національного
технічного університету імені Івана Пулюя
Протокол № 10 від 11.02 2021р

Директор Зборівського фахового коледжу
Тернопільського національного технічного
університету імені Івана Пулюя

І.Б.Баліцької

ПРОГРАМА

**ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
для абітурієнтів, які вступають на основі базової загальної
середньої освіти для здобуття освітньо-професійного
ступеня фахового молодшого бакалавра**

ПРОГРАМА З «УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ»

№	Тема
1.	I. Фонетика і графіка. Орфоепія і орфографія Правила вживання апострофа, м'якого знака. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних та збігу однакових приголосних звуків.
2.	Написання слів іншомовного походження.
3.	II. Будова слова, словотвір і орфографія Вимова і написання префіксів з- (зі-), с-, роз-, без-, пре-, при-, прі-. Змінювання і творення слів. Основні способи словотворення в українській мові. Зміни приголосних при творенні слів.
4.	Правопис складних і складноскорочених слів.
5.	III. Морфологія і орфографія Правопис відмінкових закінчень іменників. Правопис найуживаніших суфіксів. Велика буква у власних назвах.
6.	Правопис відмінкових закінчень і найуживаніших суфіксів прикметників. Написання складних прикметників.
7.	Правопис числівників.
8.	Правопис займенників.
9.	Правопис дієслів.
10.	Правопис дієприкметників. Правопис дієприслівників.
11.	Правопис прислівників.
12.	Правопис прийменників разом, окремо і через дефіс. Правопис сполучників разом і окремо. Написання часток бо, но, то, от, таки. Не, ні з різними частинами мови. Правопис вигуків.
13.	IV. Синтаксис і пунктуація Просте речення. Види речень за метою висловлювання: розповідні, питальні, спонукальні. Окличні речення. Члени речення (підмет і присудок; присудок простий і складений; додаток, означення, обставина) і способи їх вираження. Прикладка як різновид означення. Порівняльний зворот. Розділові знаки в кінці речення. Тире між підметом і присудком. Розділові знаки при прикладках і порівняльних зворотах.
14.	Речення двоскладні і односкладні. Різновиди односкладних речень. Повні і неповні речення. Тире в неповних реченнях.
15.	Однорідні члени речення. Узагальнююче слово при однорідних членах речення. Однорідні й неоднорідні означення. Розділові знаки при однорідних членах речення.
16.	Звертання і вставні слова (словосполучення, речення). Розділові знаки про них.
17.	Відокремлені другорядні члени речення (в тому числі уточнюючі). Розділові знаки при відокремлених членах речення.
18.	Складне речення , його типи. Складносурядне сполучникове речення. Складнопідрядне речення із сполучниками і сполучними словами. Основні види підрядних речень. Складне речення з кількома підрядними.
19.	Розділові знаки в складносурядному і складнопідрядному реченнях. Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому реченні. Складне речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку. Розділові знаки в ньому.
20.	Пряма й непряма мова. Цитата. Діалог. Розділові знаки при прямій мові, цитаті, діалозі.

**Список навчальної літератури
для підготовки до вступного випробування
з української мови (диктант) для вступників**

1. Авраменко О.М. Українська мова. Збірник диктантів. – К.: Грамота, 2012.
2. Авраменко О.М., Чукіна В.Ф. «Збірник диктантів з української мови: 9 кл.» – К.: Грамота, 2016. – 56 с.
3. Бондарчук К.С. Українська мова. Збірник диктантів 5 – 11 класи. – Т., Підручники і посібники, 2018. – 272 с.
4. Єременко О.В., Лупійчук А.В. ДПА 2016 з української мови 9 клас. – К.: Освіта, 2016. – 61 с.
5. Зубков М. Українська мова. Універсальний довідник. - Харків: ВД «ШКОЛА», 2009.
6. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів: Навчальний посібник – 9-те видання, стер. - К: Вища школа. 2009.
7. Мацько Л.І., Мацько О.М., Сидоренко О.М. Збірник диктантів для державної підсумкової атестації з української мови. 9 клас"– К.: Освіта, 2011.
8. Терещенко В.М. Українська мова та література. Навчально-практичний довідник /В.М.Терещенко. – Х.: Торсінг плюс, 2012. – 384 с.: іл.
9. Тести. Українська мова. 5-12 класи/ За ред. д.філол.н. проф.Гуйванюк Н.В. - К.: Академія, 2009.
10. Орфографія української мови просто про складне / Радченко І. - К.: «Шкільний світ», 2008.
11. Шевелева Л.А. Новий збірник диктантів з української мови для 5 – 11 класів та абітурієнтів. – Х.: Ранок, 2016.
12. Юшук І.П. Українська мова. Практикум з правопису української мови. - К.: Освіта, 2007.

Зразки завдань для вступних випробувань

ДИКТАНТ № 1

Рось

Гляньмо ж із міста вниз, на Рось. Як же там хороше, як чудово! Розлилась Рось рукавами й рукавицями поміж зеленими острівцями, розсипалась по камінні, переливаючи білу хвилю з каменя на камінь, то вигинаючи воду, наче шию лебедину, то розбиваючи її білими краплями в білій, легкій, як пух, піні. А там, далі, знову зійшлися скелі до берегів, знову піднялись над водою гори. А за горами розіслалась широким подолом зелена лука, неначе засіяна ярою рудою. Рось виривалася з неволі, мов гадючка, тричі зверетенилась колінцями по яро-зеленій траві, лиснячи ясною водою, синім небом, білими хмарками в своєму лоні. Сховалась вона за скелею, за лісом та горою, за сахарнею, що обперлась боком об скелю, піднявши вгору високий задимлений стовп, мов та чапля довгу шию в осоці.

А там, за Россю, на роздоллі, попід горами й по долинах розсипались, як та череда, невеличкі біленькі міщанські хатки у вишневих садках, у яблунях та кучерявих грушах. Городи скрізь пообсаджувані понад Россю високими вербами, а на ровах росте рядками, густими, як руно, зелена дереза. Так хороше, так чудово кругом на низу і на горах.

(178 слів. І.Нечуй-Левицький)

(Гноєва Н.І., Савченко Л.Г., Шевелева Л.А. «Збірник диктантів з української мови для 5-11 класів». – Х.: Гімназія, 2015 р. – 320 с.)

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Основною формою перевірки орфографічної та пунктуаційної грамотності є контрольний текстовий **диктант**.

1. Перевірці підлягають уміння правильно писати слова на вивчені орфографічні правила і словникові слова, визначені для запам'ятовування; ставити розділові знаки відповідно до опрацьованих правил пунктуації; належним чином оформляти роботу.

Перевірка здійснюється фронтально за традиційною методикою.

2. Матеріал для контрольного завдання. Для контрольного текстового диктанту використовується текст, доступний для абітурієнтів (165 – 180 слів).

Примітка. При визначенні кількості слів у диктанті враховують як самостійні, так і службові слова.

3. Одиниця контролю: текст, записаний абітурієнтом з голосу викладача.

4. Оцінювання. Диктант оцінюється однією оцінкою на основі таких критеріїв:

— **орфографічні та пунктуаційні помилки оцінюються однаково;**

— виправляються, але не враховуються такі орфографічні і пунктуаційні помилки:

1) на правила, які не включені до програми;

2) у словах з написаннями, що не перевіряються, над якими не проводилась спеціальна робота;

3) у передачі так званої авторської пунктуації;

— повторювані помилки (помилка у тому самому слові, яке повторюється в диктанті кілька разів), вважається однією помилкою; однотипні (помилки на те саме правило), але в різних словах, вважаються різними помилками;

— розрізняють грубі й негрубі помилки; зокрема, до негрубих відносяться такі:

1) у винятках з усіх правил;

2) у написанні великої букви в складних власних назвах;

3) у випадках написання разом і окремо префіксів у прислівниках, утворених від іменників з прийменниками;

4) у випадках, коли замість одного знаку поставлений інший;

5) у випадках, що вимагають розрізнення не і ні (у сполученнях не хто інший, як...; не що інше, як...; ніхто інший не...; ніщо інше не...);

6) у пропуску одного із сполучуваних розділових знаків або в порушенні їх послідовності;

7) у заміні українських букв російськими;

— п'ять виправлень (неправильне написання на правильне) прирівнюються до однієї помилки;

— орфографічні та пунктуаційні помилки на неопрацьовані правила виправляються, але не враховуються.

Нормативи оцінювання

Бали	Кількість помилок	Бали	Кількість помилок
1	15-16 і більше	7	4
2	13-14	8	3
3	11-12	9	1+1 (негруба)
4	9-10	10	1
5	7-8	11	1 (негруба)
6	5-6	12	—